

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (Ilustr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółdz. z o. o.

Adres redakcji i administracji:

Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21, Tel. 61 1 61

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 209.

Leszno, piątek dnia 11 września 1931 r.

Rok XI.

Francja przoduje.

Światowy kryzys gospodarczy nie dotknął kraju, który dzięki mądrym rządcom wybił się na czoło.

Paryż. (Korespondencja własna).

Wypadki, jakie od dwóch miesięcy przeszło rozgrywiają się na arenie międzynarodowej z nieślachną szybkością, wykazały niezbicie, że z powojennego chaosu pierwsza Francja wydobyla się na powierzone normalnego życia państwowego, może dzięki temu, że swój kataklizm przeszła o kilka lat wcześniej i że dzięki p. Poincaré'emu odzyskała szybko równowagę finansową i gospodarczą. Nawet jeśli mowa o finansach, to Francja posiada obecnie przewagę nad wielu innymi państwami, nad całą znaną Europą.

Mimo szalejącego w całym świecie kryzysu, Francja stoi dziś a szczytu swej potęgi. Wymosiła ją na ten szczyt nie zwycięska wojna z największą potęgą militarną świata, lecz usilna, wyłożona pracą obywateli, którzy po skończonej wojnie oddali się znużonej pracy, odbudowy, życia gospodarczego.

Od dwóch miesięcy niemal codziennie mamy nowe dowody na potwierdzenie owej potęgi Francji. Pierwszy taki dowód zyskaliśmy w chwili ogłoszenia propozycji prezydenta Hoovera. Gdy cały świat bezkrytycznie oddał się pod komendę Waszyngtonu, jedyna Francja stanęła w obronie swych interesów i z tej pierwszej próby wyszła zwycięsko. Drugiego dowodu dostarczyła konferencja w Londynie, której rezultat końcowy wykazał jasno, że bez udziału Francji Niemcy nie zdolają uzyskać żadnej pomocy od swych potężnych popleczyków.

Do tej chwili Francja nie była świadoma swej siły. Świadomość ta zbudziła się dopiero po konferencji londyńskiej. Dotąd na terenie polityki międzynarodowej Francja musiała się ścierać z Niemcami sama i niejednokrotnie musiała rezygnować ze swego stanowiska na rzecz rozłamomionych następstw Niemiec. Ten okres zdaje się już należeć do przeszłości. Ostatnie wypadki, krach niemiecki, omal nie katastrofa finansowa Anglii, wykazały Francji niezbicie, że posiada w rezerwie atuty, przy pomocy których wygrać może każdą partję.

W takiej sytuacji nie należy się zbytnio dziwić, że rozpoczął się formalny międzynarodowy ruch grawitacyjny wokół Paryża, że zarówno Niemcy, jak i Anglia straciły siłę atrakcyjną i zbliżają się ku Francji. Pierwsze Węgry spostrzegły, że w Berlinie nie znajdują dla siebie nic, a w Rzymie nie mają czego szukać, poza ewentualną podporą tronu Habsburgów. Brutalna polityka p. Curtiusa, który próba Anschlussu zamierzał postawić Europę wobec „fait accompli“ i rozdzielić do reszty strzępki Traktatu Wersalskiego, zdolała na chwile omamić polityków węgierskich, żyjących jeszcze tradycją polityki filisz. Ekonomiczne załamanie się Niemiec i groźba ich przegranej w Hadze zbudziły jednak czujność Węgier. Przewrót odbył się bezboleśnie. Po raz pierwszy od czasu wojny, Węgry znalazły się u wrót Francji.

Drugim rozczarowanym w stosunku do Niemiec półwasalem są Sowiety. Trzykrotna oferta Rosji sowieckiej pod adresem Francji zawarcia paktu o nieagresji stanowił ewenement polityczny wielkiej doniosłości. Ewenement ten może przekreślić zupełnie układ w Rapallo i późniejszy w Berlinie i wytworzyć na wschodzie Europy nowe stosunki między państwami, tembardziej, że ostatnio zaczyna grawitować ku Francji również Litwa. Te ostatnie odpycha od Niemiec wciąż palącą kwestję Kłajpedy, zachowaną już niegdyś ze Stressemannem, a z drugiej strony opuszczona na forum Ligi Narodów przez p. Curtiusa.

Wreszcie ostatnie wiadomości, nadchodzące z Genewy, świadczą, że i Austria, z jednej strony pod pretekstem niekorzystnego dla siebie wyroku haskiego w sprawie Anschlussu, a z drugiej strony opuszczona w swej nędzy przez Anglię, idzie do francuskiej Kanossy. Jedna Francja bowiem może jej udzielić pomocy.

Ta grawitacja ku Francji, przy pełnej umiaru polityce naszej sojusznicy, może być niezwykle bogata w rezultaty i może wzmocnić sytuację Polski, dać jej nową broń w walce o całą naszą zachodnią.

AL. Thom.

Protest delegata apostolskiego w Meksyku.

Rzym, 9. 9. (KAP.) Delegat apostolski w Meksyku, arcybiskup Ruiz, wystosował do prezydenta Ortis Rubio i kongresu meksykańskiego odezwę, w której protestuje przeciwko ciąglemu gwałtowi art. 24 konstytucji meksykańskiej, gwarantującej wolność religii wbrew publicznemu oświadczeniu prezydenta Portes Gil'a, który w r. 1929 uroczystie za-

prawił poszanowanie religii. W odezwie swej arcybiskup Ruiz podaje jako przykłady gwałcenia przepisów konstytucji stanowisko względem duchowieństwa katolickiego gubernatorów Tlaxcoy i Vera Cruz i wzywa do skasowania przepisów, które budzą prądy, niepokój wśród katolickiej ludności Meksyku.

Przeciwko wizycie francuskiej w Berlinie.

Berlin, 9. 9. (PAT.) W sprawie wizyty ministrów francuskich w Berlinie zabiera głos organ ministra Treviranusa „Volkskonservative Stimme“, który pisze: Czujemy się w obowiązku wraz z całym społeczeństwem niemieckim zwrócić się do rządu Rzeszy zapytaniem, czy wobec obrotu, jaki kwestje niemieckie wzięły w Genewie, możliwa jest jeszcze wizyta francuskich mężów stanu w Berlinie. Czy nie jest wskazane, aby rząd Rzeszy już chociażby ze względu uprzejmości i lojalności, należącej go-

ściom, oświadczył, iż do chwili ich przybycia do gospodarza nie może być jeszcze odpowiednio przygotowany.

Organ kanclerza „Germania“ pisze, że rozbić umi niemiecko-austriackiej przez Francję wywołało w Niemczech nastroj goryczy wobec polityki francuskiej, tem bardziej, jeżeli się doda, że w tym samym czasie, gdy w Genewie grzebie się projekt niemiecko-austriacki, francuscy ministrowie wygłaszają mowy polityczne, zwiększające napięcie.

Votum zaufania dla rządu angielskiego.

Londyn, 9. 9. (PAT.) Izba gmin 300 głosami przeciwko 250 głosom uchwaliła votum zaufania dla rządu.

Zarządzenia walutowe Niemiec.

Rząd niemiecki w porozumieniu z Bankiem Rzeszy przedłużył termin, wyznaczony na zgłaszanie zapasów złota i dewiz (od 29 sierpnia do 5 września r. b.) na dalsze 14 dni, t. j. do 19 września.

Francja czuwa.

Wstrzymanie wypłat za zaskwestrowane mienie niemieckie. Jak donoszą z Waszyngtonu przygotowano tam do wypłaty na rzecz Niemiec kwotę 9 milionów dolarów za zaskwestrowane mienie niemieckie. Jednak przekazanie tej sumy nie może narazie być ukończonem, gdyż, jak wyjaśnił podsekretarz stanu Castle, napotkano w tem na zdecydowany sprzeciw Francji, który, mimo wyszczętych w Paryżu za pośrednictwem delegata amerykańskiego Edge rokowań, nie został dotychczas przełamany. W niedługim czasie będą przygotowane do wypłaty Niemcom dalsze 9 milionów dolarów.

Z ziem niewyzwolonych.

Likwidacja szkolnictwa polskiego na Litwie. Na terenie powiatów koszydarskiego, wilkomirskiego, sośnieńskiego, kalwaryjskiego, olicieńskiego, jeziorowskiego i kowieńskiego władze litewskie zamknęły znowu 24 szkoły powszechne polskie. Powodem zamknięcia było według motywów podanych przez władze litewskie, umieszczenie szkół w nieodpowiednich lokalach i rzekomo niski poziom nauczania.

Równocześnie rząd litewski załatwił przychylnie prośbę towarzystwa oświatowego „Pochodnia“ co do otwarcia na terenie Litwy 6 polskich szkół zawodowych, które utrzymywane będą przez „Pochodnię“.

Nowe ustawy o umowach zbiorowych i rozjemstwie.

Ministerstwo pracy i opieki społecznej opracowało i przedstawiło zainteresowanym ministerstwom do uzgodnienia projekty ustaw „o umowach zbiorowych“ oraz „o rozjemstwie w zatargach“.

Ustawy te dotyczą zarówno pracowników umysłowych, jak i pracowników fizycznych-robotników z wyjątkiem robotników rolnych.

Zapotrzebowanie pszenicy we Francji.

Francja potrzebuje miesięcznie 650.000 ton pszenicy, co łącznie z ziarnem do siewu wynosi 860.000 ton rocznie. Tegoroczny zbiór pszenicy we Francji i w Maroku obliczają na 7.546 t., wobec czego powstaje deficyt w wysokości 1.053.400 t. Ponieważ jednak należy liczyć się z tem, że część pszenicy krajowej, wobec niskich cen jej zostanie zużyta dla celów pastewnych, więc przysługujący import można szacować na minimum na 1.500.000 ton.

Powrót gen. Sikorskiego.

Warszawa, 9. 9. W dniu wczorajszym powrócił do Warszawy z zagranicy gen. Władysław Sikorski.

Ziemiaństwo w walce z bezrobociem.

Rada Naczelna Organizacji Ziemiańskości rozstrzygnęła w dniu 8 b. m. okólnik do prezesów Związków Ziemiańskich, zalecając, by zawiązała te porozumienia z lokalnymi komitetami pomocy dla bezrobotnych, co do technicznej strony walki z bezrobociem, oraz by rozwinęły akcję wśród posiadaczy większej własności ziemskiej za dostarczeniem zboża ziemiańskim i innym środkom żywności, na rzecz głodującej ludności.

Katastrofy lotnicze.

Bukareszt, 9. 9. (PAT.) W Buzen spadł samolot wojskowy. Przyczyną katastrofy było nieprawidłowe pilotowanie. Porucznik i pilot ponieśli śmierć.

Berlin, 9. 9. (PAT.) Dziś popołudniem wydarzyła się w Staacken pod Berlinem katastrofa lotnicza. Ze Staacken wystartował na awionetce do lotu ćwiczeniowego dr. Reichauer. Po krótkim locie odwrócił się skrzydło od samolotu. Kadłub spadł na jedną z ulic Staacken. Lotnik poniósł śmierć na miejscu. Samolot został doszczętnie zrujnowany.

Wielkie eksplozje w Ameryce.

W północnej Ameryce, w stanie Teksas (Stany Zjednoczone), miejscowości Dalles oraz w mieście Berlin stano Illinois nastąpiły wybuchy dynamitu i prochu przeznaczonych do robót górniczych. Eksplozje te wywołały wielką panikę. Kilka osób straciło życie. Jest większa liczba rannych. Bliższe szczegóły są jeszcze nieznane.

Płonący tramwaj — 75 ofiar.

Windsor (Cataro) 9. 9. (PAT.) Przewrót się tu i zapalił wóz tramwajowy, zapłonął publicznością, udająca się na zawody atletyczne.

Z wielkim trudem udało się strażą ogniową i połączoną licznymi pasażerów, uwieczonych w rozbitym wozie. Jest 75 rannych, z których kilku poważnie.

Koleje i autobusy.

Z Pragi Czeskiej donoszą, że w miesiącach zimowych nastąpi znaczne ograniczenie ruchu kolejowego z powodu coraz silniejszej konkurencji autobusów. (Argus.)

„Nautilus“. Łódź podwodna „Nautilus“ przybyła do Adwentów, mając na pokładzie chorego marmosy. Poza tem cała załoga jest zdrowa. Łódź jest silnie uszkodzona.

90 ofiar walki byków. W Hiszpanii w pewnej wsi, położonej w pobliżu miasta Avila, zawalila się podczas walki byków trybuna, zapaleniła publicznością. Jedna osoba jest zabita, 90 rannych, 11 ofiar w stanie bezradczym leży w szpitalu.

Polacy śpią „kopiec Wilsona“ w Ameryce.

Kolonja polska w miasteczku Blossburg w stanie Pensylwania zamierza usypać najwyższy na świecie kopiec celem uczczenia pamięci prezydenta Wilsona. Kopiec ten będzie miał 51 metrów średnicy u podstawy a 30 metrów wysokości. Kopiec będzie miał 14 stopni ku unamiętnieniu 14 punktów Wilsona. Inicjatorzy pragną sprowadzić z każdej dzielnicy polskiej w Europie i ze wszystkich osiedli naszych w Stanach Zjednoczonych grudki ziemi. Miasto Blossburg (miasteczko) leży pod kopiec obszaru 36 000 stóp kw. Zaznaczyć tu należy, że Blossburg jest jedną z najstarszych osad polskich w Ameryce.

Kult zaborczości wśród emigracji rosyjskiej.

Paryż, 8. 9. W dawnej cerkwi ambasady rosyjskiej w Paryżu odprawiono wczoraj nabożeństwo z powodu setnej rocznicy zdobycia Warszawy, przez wojska rosyjskie. Inicjatorami tego nabożeństwa wyszła z pośród oficerów gwardji, przebywających na emigracji.

Z przemysłu.

Nowy sposób chronienia żelaza od rdzy. W ub. miesiącu został odkryty nowy środek chronienia żelaza od rdzy, która je zjada i niszczy. Środek jest bardzo prosty. Rozproszony bardzo miarko odwoły się z oliwą w leką masę i masę tę wciera się zapomocą szczotki o stalowych drutach w tej części przedmiotów żelaznych, które chcemy ochronić od rdzy. Sposób ten okazał się bardzo praktycznym. Żelazo pokrywa się jakby amalgamem, który chroni je od wpływów wilgoci. Poczyniono próby z tak uodpornionym żelazem, które wydały znakomite rezultaty.

Nieczynne zakłady. W końcu lipca 1931 r. było nieczynnych w Polsce 6 cementowni (w lipcu 1930 r. 4), 130 cegielni (77), 43 hut szkła (38), 43 zakładów przemysłu metalowego (31), 30 zakładów przemysłu maszynowego (16), 3 zakłady elektrotechniczne (2), 8 rafinerji nafty (7), 10 fabryk papieru (5), 24 garbarnie (10), 171 tartaków (125), 6 browarów (3), 35 młynów (33). Nie uległa zmianie w porównaniu ze stanem z przed roku ilość nieczynnych fabryk porcelany i fajansu (1) i fabryk obuwia (11). Zmniejszyła się ilość nieczynnych przędzalni i tkalni ze 103 na 96 oraz fabryk mebli giętych z trzy na 1.

Zbliża i zdaleka.

Sejm śląski. Wznowienie prac sejmu śląskiego nastąpi w bieżącym tygodniu.

Wytom w prohibicji fińskiej. Z Finlandji donoszą, że projekt zmiany ustawodawstwa prohibicyjnego ma być przedłożony rządowi najpóźniej w połowie października br. Pracę komitetu, który pracuje nad ten projekt, idą w kierunku wprowadzenia wolnej sprzedaży win i napojów, nie zawierających więcej niż 12 proc. alkoholu.

Zapalki przyczyną krwawych zaburzeń. Z Quito w Ekwadorze donoszą, o manifestacji przeciwko odnaniu monopolu zapalczanego firmie szwedzkiej. Ponieważ tłum na wezwanie nie rozszedł się, wezwano wojsko, które dało salwę zabijając 5 osób i raniąc 50.

Z BARDZKICH ANNA KARWATOWA

CZARNA PERŁA

Powieść.

111)

Oczyma bezwładnie poszukiwała Adama — stał jako grube dziecko w pobliżu Liliany, — objęła ich postacie młode i powabne razem myślą swoją, która rzewną modlitwą popłynęła przed tron Pana nad panami:

— Boże mój, Panie mój, odejdę w krótko z tego świata, bo czuję że nie wywczas, — lecz tu — osierocona zostanie jedyna córka moja — młoda i chwytliwa jeszcze... Ochl! ulituj się jej doł, to kwiat delikatny i warty, powierz go miłości i opiece męża stałego, który zdoła będzie uszanować jego biadość i wrażliwość.

W tej chwili uroczyście stał Zbigniew podparty a Hilar i za ogromny poczuł do życia, że ono mu nie dalo ani jednej chwili takiej podmołoty, jaką jest chwila ślubów doznanych z ukochaną istotą.

I p. Edward nie był bez serca, a zwłaszcza i dziś, nie zwrócił nikt na niego uwagi, ale on sam zajął się głęboko w swoje sumienie i ono powiedziało mu:

— Miałem szczęście i skarb ogromny, lecz zaciągnęłam go, rzucając żonę na pastwę bólu, a siebie na pastwę żądzy! — Straszny wstyd go ogarnął, gdy spojrzął na Otelję, która dziś jeszcze wyróżniała się urodą pośród tylu i tylu innych kobiet.

Okoliczności rzuciły, że wracając z kościoła pan Zbigniew wstał z Heklińskimi do karety. Czas jakiś trwał w milczeniu, pierwszy przerwał je Zbigniew:

— Pani bardzo zmęczona?
— O tak, wszystko mię dziś już męczy.
— Ale i pan męczący dziś... smutny, — zauważył Edward.

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Piątek, dnia 11 września 1931.

† Protą i Jacka M. m.

Wschód słońca o godz. 5.03. Zach. o godz. 6.02.
Wschód księżyca o godz. 3.56. Zach. o godz. 6.22.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej Samodzielno-Wielkopolskiej Bodowil Nasion w Antoninach Czarnek, dnia 10. 9. godz. 7 rano: Temperatura powietrza + 8,4 wiatr połudn. zach. o prędkości 1 m/s ochmurao ciśnienie atmosferyczne 754,3 wilgotność 92%. W ubieście: dobre temperatura najwyższa + 15,7 najszybsza + 4,3. Ilość opadu 0,0 mm.

LESZNO.

1) Kalendarzyk terminowy zebrań, zbiórek itd. Dzisiaj (10. 9.) Związek Pracowników Kupteckich: miesięczne zebranie o godz. 20,30 w Hotelu Polskim. Przybycie obowiązkowe. Sympatycy miłe widziani. Zarząd.

Lokatorzy: o godz. 8 wiecz. w Strzelnicy zebranie miesięczne.

Koło śpiewu „Demiński“: o godz. 8 wiecz. lekcja śpiewu dla chóru mieszanego w Hotelu Dworcowym.

Klub Szach. „Hetman“: o godz. 8 wiecz. rozgrywki w Winiarni Centralnej.

Słow. Młodych Polek: o godz. 8 wiecz. zbiórka wszystkich druhen w Ognisku.

Słow. Młodych Polek: o godz. 8-mej wiecz. zbiórka zastępu 5.

S. M. P.: o godz. 7.30 wiecz. placenie składek w Ognisku, o godz. 8 wiecz. zbiórka wszystkich członków w Ognisku. Prezes.

Zw. Podoleń. Rez. Koło Leszno: eweniacja młodzieży przedporobowej o godz. 20 w ówczalni miejskiej. Komendant.

Atro (11. 9.) Koło śpiewu „Chopin“: o godz. 8 wiecz. lekcja śpiewu chóru mieszanego w szkole powszech. Ze względu na bliski Zjazd Okręgowy komplet i punkt konieczne. Dyrygent.

Popołudnie (12. 9.) Słow. Rez. i b. Wojsk. Koło Leszno: zebranie plenarne o godz. 8-mej wiecz. w salce Hotelu Polskiego. Ze względu na bardzo ważne sprawy przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

1) Powrót wojska. Wczoraj w południe wrócił do Leszna z manewrów letnich ułani 17 p. Po południu, około godziny 6-tej nadsięgnęły szeregi 55 pułku piechoty. Na rynku oczekiwały ich przybyła tłumna publiczność, przystępując się raźnie maszerującym żołnierzom. Po serdecznym powitaniu wojska przez p. burmistrza Sobkowiaka i odpowiedzi dowódcy 55 p. p. pułk. Roweckiego, nastąpiła defilada i poszczególne kompanie wróciły do koszar na zastępowy odpoczynek po uciążliwych ćwiczeniach, mających jedynie na celu przygotowanie i usprawnienie obrony granic Ojczyzny. Społeczeństwo polskie rozumie więc w zupełności trud swego żołnierza i jest mu zań serdecznie wdzięczne.

1) Chrześcijańska Demokracja. Zebranie zarządu powiatowego i miejscowego odbędzie się w czwartek, 10 b. m. o godz. 8-mej wiecz. w biurze Ch. Z. Z. w Lesznie, przy ul. Komenjusza 33.

1) Baczność Sokolce! Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dnia 10 września o godz. 8-mej wieczorem w sali na boisku. Z powodu bardzo ważnych spraw, uprasza się o punktualne i liczne przybycie członków. Czolem! Zarząd.

1) Koło Studentów. Przypomina się, iż dziś o godz. 8-mej wiecz. w Hotelu Polskim odbędzie się zebranie towarzyskie Koła.

1) Polski Czerwony Krzyż. W sobotę, 12 b. m. o godz. 5-tej popoł. odbędzie się w Hotelu Polskim zebranie zarządu P. C. K. oddział w Lesznie, dla omówienia ważnych spraw bieżących. Obecność wszy skich członków zarządu konieczna. Prezes.

1) Zarząd Tow. Ogródków Działkowych w Lesznie podaje swym członkom do wiadomości, że walne zebranie Towarzystwa Ogródków Działkowych zwołuje na poniedziałek, dnia 14 b. m. godziną 8 wieczorem w salę Strzelniczą przy ul. Kościńskiej. Na porządku dziennym wybór nowego Zarządu, przyjęcie umowy dzierżawnej, uchwalenie regulaminu dla Towarzystwa i inne ważne sprawy. Członkowie Towarzystwa uprasza się zabrać legitymację członkowską, przy pomocy której odbywać się będzie głosowanie. Zarząd.

1) Przypomina się Szan. Obywatelstwu miasta Leszna i okolicy, że Koło śpiewacze „Demiński“ łącząc z kołem śpiewaczym „Nowowiejski“ z Zaborowa ze współudziałem orkiestry 55 p. p. odegra ją dnia 13 września b. r. o godz. 16-tej na boisku „Sokola“ w Lesznie. Ze względu na wielkie zainteresowanie, jakie ta impreza wzbudziła w ostatnią niedzielę, gdzie wielkie rzesze odejść musiały z powodu wyprzedzają wszystkich biletów, zwracamy jeszcze raz uwagę, że bilety wcześniej nabyć można w przedsprzedaży u p. Teodora Wojciechowskiego (skład towarów krótkich) Rynek, Miejsca siedzące numerowane. W razie pogody w Lesznie odbędzie się na boisku, w przeciwnym razie na sali „Sokola“.

1) Korzyści miasta z Mleczarni Rolniczej. W dniu wczorajszym odbyło się w Hotelu Polskim walne zebranie spółdzielni Rolnicza Mleczarnia w Lesznie. Szczegółowo obrad o m. in. wyjaśnienie niepoślednich korzyści, jakie mleczarnia za przynosi mieszkańcom miasta naszego podajemy w dzisiejszym dodatku pisma naszego, tygodniku: „Przyjaciół Rolnika“.

Sprawie służ!

Hasło Stowarzyszenia Młodych Polek urzeczywistnia się. W głowkach ich świtała dawno myśl, by pokazać oś ze swej pracy i działalności. Przygotowaliśmy wprawdzie dział poważny, mianowicie: wystawę robót ręcznych. Czy ona się udała? i czy świadczyła o pracy pozytywnej wśród tej sympatycznej organizacji? O odpowiedź nie trudno, gdy sobie przypomnimy wszystkie te śliczności, które z szczerem zapalem podziwiaszamy. Doprawdy pożyteczna to organizacja, to Stowarzyszenie Młodych Polek.

Obecnie przygotowuje się dział weselny. Oto 13 września w ogrodzie i na sali Strzelniczej pokażą Młode Polki jak potrafią się weselać. Pokazą razem ze Słow. Młodzieży Polskiej. Druhowie dodadzą występy akrobaticzne i inne wesole urozmajenia, które podziwiać więcej będziemy, niż pokazy zlotowe, choć wtedy już uczestników wprawili w podziw zręcznością i odwagą.

Po całym tygodniu smutku i utraień pragniemy godziwie rozrywką i rozveselenia. pospieszymy się uczeszyć działarskimi mazurami, weselnymi krakowiakami, wdzięcznym polonezem i innymi pocztewami uczeszkami, które zobaczymy w niedzielę, po meszporach.

Odpowiedziem zyczliwym sercem wezwaniu Słow. Młodych Polek: „My służycie chcemy dobrej sprawie“ i przyjdziemy na pewno do was miłe Młode Polki.

— Poważna mam przyczynę, by swobodą nie tryskać. Czyż miałem taką chwilę uroczą i wspominała w życiu, jaką dziś ma Kazimierz?

— Odebrałem panu szczęście — rzucił Edward bez ogródek, — wiem o tem doskonale i czuję to dziś aż nadto, ale trzeba było się otrząsnąć z bólu i szukać po świecie podobnej wymarzonemu idealowi.

— Nie znalazłem, bo znaleźć nie mogłem, była rzadkością...

— Panowie! — rzuciła Otelja drżącym i błagalnym głosem, — po cóż ta rozmowa? — Ostre wypięki wystąpiły na jej obliczu.

— Przepraszam panią... — padło z ust Zbigniewa szeptem cichym i bezdźwięcznym.

Po przyjęciu państwa młodych chlebem i solą stanął w kółku najbliższych p. Michał obok p. Ludwika.

— A co, Ludwiko, gdybyśmy się tak mogli cotnąć w te błogie chwile, gdy się leż było parą młodą, to może widzieliśmy teraz wzorowe życie małżonków kochających się? Ale po to trzeba żyć dwa razy na świecie, nie każdy pojmie od pierwszej chwili obowiązki swoje.

— Pocóż ta uwaga, Michale — odparła podrażniona p. Ludwika.

— Ta uwaga dla młodszych, niech pamiętają, że szczęście jest ulotne — to balonik w ręku dziecka...

Po uciece weselnej, pożegnani Heklińscy Rylewo. Liliana pozostała pod opieką p. Irenej.

Wieczorem Ludka starała się często zbliżyć do Haliny, by jej dać rady na przyszłość, lecz młody małżonk pilnował swojej żony, jak oka w głowie by jej trucił w serce nie sączyła złość Ludka i brak zastanowienia. Halina, przy boku Kazimierza, była też wesolą i swobodną jak nigdy. Wszelki lęk z jej duszy ustąpił, bo zwyciężyły go zaufanie i wiara w miłość małżonka.

W drodze powrotnej z Rylewa do Gołębiewa, p. Otelja i Edwarda pochłonęła zaduma tak dalece, że cała podróż zdawała im się jedną chwilą. Oboje rozbiłali dole swoją, ważąc zło i dobre godziny na szali życia ludzkiego. Wreszcie p. Edward spozirzeł lamy swoje:

— Jesteśmy w domu, a mnie się zdawało, że nie przebyliśmy jeszcze ani połowy drogi.

— Zapiłaliśmy się myślą w faktach naszego życia...

— Tak — i w porachunku z sumieniem. Krzywdę wyrządziliśmy Zbigniewowi, krzywdę... — dodał po chwili. — Powtarzał to teraz obraz to części.

— Chwałę twoje uznamie winy, Edwardzie, lecz nie mów mi o tem... nie mogę dziś już znieść tych wszystkich wrażeń.

Dusznosc chwyciła ją, rozpałał tulerko, nagle straszny atak płaczu zatałował jej odch. Bezsilną znow Edward wyniósł na ramionach z karety.

Zaraz rano posłał depesza do lekarza specjalisty, by stawił się w Gołębiewie jak najprędzej.

ROZDZIAŁ XIX.

Smutne widma niepewnych, zalosnych i przykrych oczekiwań snuły się po dworze w Gołębiewie.

Pan Zbigniew zobowiązał się sam jechać na dworzec po specjalistę lekarza, by go przywieść do Gołębiewa. Czemu to dla znajomej mu powagi naukowej, ale dużo więcej dla przysposobienia i obywatela profesora, by od razu znalazł to zło w otoczeniu, które, prócz chorob organów w jej ciele, podkopowało życie p. Otelji, przyciskając ją moralnie. Wier z cała też otwartością ontasł mu w drodze smutny jej los, zaznaczając jednak, że obecnie nastąpił zwrot ku lepszeniu w uspoibieniu i czynach p. Edwarda.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ZABOROWO.

zo) **Stow. Młodych Polek.** W czwartek, dnia 10 b. m. odbędzie się zbiórka wszystkich druhen w szkole przy Rynku o godz. 8-mej wieczorem. Bardzo ważne sprawy. O komplet prosi Prezeska.

zo) **Tow. św. Józefa** urządza w niedziele, dnia 13 b. m. swe doroczne dożynki (wieńiec) na które szanowne miejscowe Towarzystwa i obywatelstwo Zaborowa i okolicy jak najprzejmiej zapraszamy. Program. O godz. 2 popoł. koncert w ogródku szkolnym. Strzelanie do tarczy, różne gry i niespodzianki. Wieczorem od godz. 7 zabawa taneczna na sali p. Spychały od rana. Zarząd.

SWAŁECIECHOWA.

sa) **Koło śpiewu „Cecylja“.** W piątek 11 b. m. o godz. 8-mej wiecz. fekcja śpiewu w lokalu p. Białosowej. Przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

KAKOLEWO.

ko) **Związek Inwalid. Woj. R. P.** W niedzielę, dnia 13. 9. 1931 r. o godz. 2 popołudniu odbędzie się zebranie w lokalu p. Stenzla. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe. Sprawy ważne. Zarząd.

SMIGIEL.

ś) **Srebrne gody małżeńskie** obchodzi w sobotę, dnia 12 b. m. obywalele smigielscy p. Józef i Antonina Matuszewscy. Jubilatom Szczęść Boże! (fl.)

ś) **S. p. ks. Józef Palkowski**, proboszcz w Buczu, pow. śmigielski, zmarł magię opatrzonej sakra mentami św. na udar serca we wtorek, dnia 8 bm. o godz. 13.30 popoł. przeżywszy lat 58 a 36 lat kapłaństwa. W dniu 8 b. m. wybierał się w podróż do Poznania, gdyż czuł się zdrowo, jednakowoż silny atak serca, przeciął na zawsze pasmo jego pracowitego żywota. S. p. ks. proboszcz Palkowski urodził się w r. 1872 a święcenia kapłańskie odebrał d. 23. 6. 1895. Poprzednio proboszczem był w Grodziszczku pow. średzki, skąd Władza Duchowna powołała go w marcu 1931 na probostwo w Buczu. S. p. zmarły zajmował się bardzo pracą społeczną. Zgon Jego wywołał u parafjan głęboki żal. Zeszedł przedwcześnie i niespodziewanie z tego świata, kapłan-patriota i działacz społeczny. Eksportacja zwłok do kościoła w Buczu w piątek, popołudniu, pogrzeb w sobotę, dnia 12-go b. m. o godzinie 10-tej przed południem. (fl.)

ś) **Z ruchu Młodych.** W sobotę, dnia 5 b. m. odbyło się zebranie Młodych w W. P. w Smigielu, które zajął kierownik placówki p. St. Grabowski. Na zebraniu tem wygłoszono treściwą, a pouczającą referat p. t. „Wychowania narodowe i katolickie“. Po zatwierdzeniu spraw organizacyjnych solnował w sprawie kier. placówki hasłem „Młodzi czuwajcie!“ (fl.)

ś) **Wycieczki kolarskie. Tow. Kyclistów „Pogon“** 1929 w Smiglu, urządza w niedziele, dnia 13 b. m. wycieczki kolarskie na leżnia stadionu, na 3000, 6000 i 10.000 metrów. Oprócz tego odbędą się dwa biegi kolarskie dla starszych od 35—80 lat na 2.000 i 3.000 metrów. Wpisowe 0,50 i 1 zł. Zgłoszenia u p. Fr. Łępkowicza, St. Rynek. Wieczorem w salach Strzelniczej wielki bal. (fl.)

WIELKOPOLSKA.

w) **Bydgoszcz. (Szkoła śpiewowska przeciw Polsce.)** Szereg pism pomorskich podaje niezwykle sensacyjne rewelacje o akcji śpiewowskiej, której ośrodkiem jest prezydium policji gdańskiej. Kierownictwo tej akcji, wymierzonej przeciw Polsce, spoczywa w ręku komisarza kryminalnego Fryderyka Sowy, prowadzącego oficjalnie dział kontroli obcokrajowców, oraz Oskara Reilego, kierownika wydziału rozpoznawczego. Wszystkie zaś niż śpiewowskie zbiegają się w ręku prezidenta policji radcy Froboessa. Dowodem niekwestyjnej roboty jest fakt następujący: W sierpniu 1929 r. zbiegł do Gdańska z pewnego pułku piechoty szeregowiec Tadeusz Rudolf, zabierając ze sobą karabin, maskę gazową, papiery wojskowe. W Gdańsku stanął on przed Sową, który z miejsca zaproponował mu robotę śpiewowską w Polsce. Rudolf umieszczono rzekomo w charakterze subiekta w sklepie tytoniowym, Maerza, przy ul. Tischergasse. Tymczasem 3 miesiące szkolił się Rudolf pod kierunkiem Reilego w rzemiośle śpiewowskim, specjalizując się w dziedzinie planów mobilizacyjnych P. K. U. i w dyrekcyjach kolejowych, oraz w dziedzinie zdobywania wiadomości o ośrodkach amunicyjnych w Polsce. W październiku 1929 wysłano Rudolfa do Polski. Znalazłszy się w Żywcu, włamał się on do biur P. K. U., skąd wykrał szereg akt. Wraz z łupem wsiadł do pociągu, chcąc wrócić do Gdańska, został jednak w Tarnowskich Górach przytrzymany i aresztowany.

POMORZE.

p) **Gdynia. (O udział państwa w budowie miasta portowego.)** Na jednym z ostatnich swych posiedzeń Rada Miejska w Gdyni uchwałała jednogłośnie rezolucję, domagającą się opracowania i uchwalenia przez Sejm specjalnej ustawy, któraby uchyliła na państwo obowiązek przyjęcia wydatnego udziału w finansowaniu inwestycji komunalnych w mieście portowym — Gdyni. Rada Miejska stwierdza, że konieczność szybkiej rozbudowy miasta w dziale inwestycji drogowych, kanalizacyjnych, wodociągowych, elektrycznych, komunikacyjnych itd., wywołana została bezpośrednio budową portu w Gdyni. Ponieważ rozbudowa miasta musi dorównać szybkości rozbudowy portu, a samo miasto nie jest w stanie podkłaść takim ciężarom, — przeto winno mu przyjść z pomocą państwo.

Z Poznania.

P) **Z Województwa.** Według obiegających pogłosek, nacelnik bezpieczeństwa publicznego w województwie krakowskim p. Walicki ma niebawem odejść do Poznania, na identyczne stanowisko w tutejszym województwie.

P) **Ochrona żubrów.** W ubiegłą sobotę i niedzielę bawił w Poznaniu przez międzynarodowego Towarzystwa ochrony żubra p. Priemel z Frankfurtu nad Menem i dyrektor ogrodu zoologicznego w Nowym Jorku p. Blair. Przybył on do Poznania, celem zapoznania się z warunkami życia i ochrony żubra. Dyrektor Blair reprezentuje amerykańskie stowarzyszenia ochrony przyrody, które zamierzają ewentualnie udzielić pewnych subwencji na rzecz ochrony żubra w Polsce. Z Poznania goście udał się do Warszawy, a następnie do Białowięży, gdzie znajduje się główny ośrodek hodowli żubra w Polsce.

P) **Dalsze echo zbrodni z ul. Półwiejskiej.** W toku dalszego śledztwa w sprawie szkieletu znalezionego przy ul. Półwiejskiej, jako echo zbrodni popełnionej przed kilku laty, władze śledcze przeprowadziły rewizję u rodziców sprawcy morderstwa. Rewizja dała wyniki nadspodziewane. Znalaziono list pisany przez mordercę do swych rodziców z żądaniem, aby za żadną cenę, nie wydawali komukolwiek jego fotografii. Podobną obawę okazywał Hałas, przysyłając teściom swym, a rodzicom ofiary mord. Jankowiakom fotografie swej rodziny z Francji, gdzie dotychczas przebywa, będąc właścicielem małej posiadłości. Z fotografii tej, która przedstawia Hałasa, wraz z żoną, w otoczeniu 5-ru dzieci, wyciął on swą głowę. Fakty te potwierdzają wielokrotnie

stwierdzoną u przestępców podświadomą obawę przed jakimikolwiek dowodami, które mogłyby przy czynić się do ich wykrycia.

P) **Dwie ofiary młockarni.** W Lusówku pod Poznaniem młócił zboże rolnik Degórski a 7-letni synek jego Kazio popędzał konia. Biedne dziecko w pewnym momencie zaplątało się w tryby i doznało złamania prawego podudzia. Również podobne nieszczęście wydarzyło się w Młynkowie w powiecie szamotulskim. Pracująca tam robotnicą Wiktorja Starosta zaczęła suknią o tryby będącej w ruchu młockarni, które pochwytyły swą ofiarę i dwukrotnie przeruciły. Kiedy maszynę zatrzymano z pomiedzy trybów wydobyto omdlałą S. Doznała ona złamania prawej ręki i lewej nogi.

P) **Nożem w pierś za odmowę papierosa.** Zdziczenie niektórych osobników, zwłaszcza na peryferiach miasta przechodzi wszelkie granice. Pod pozorem prośby o papierosa różne ciemne elementy dokonują napadów. Onegdaj o godz. 18.30 a więc jeszcze przy świetle dziennem wydarzył się podobny wypadek na ul. Roboczej. Wracającego z pracy kolejarza 22-letniego Kazimierza Przybylskiego, jacyś 3 osobnicy nagabywali o papierosa. Kiedy otrzymali odpowiedź odmowną, rzucili się nań a jeden dobył noża i pchnął kolejarza w klatkę piersiową, zadając mu poważną ranę. Przybylski wszczął okrzyk i wkrótce nadbiegli posterunkowcy z 3 Komisariatu, którzy w czasie pościgu zdołali ująć i aresztować dwóch napastników. Są to niejaki Stefan Kramarski i Kazimierz Malicki. Trzeci sprawca zdołał zbiec

—o—

Z Warszawy.

W) **W sprawie pogłosek o redukcji poborów urzędniczych.** „Express Poranny“ pisze: Ze źródeł marodajnych dowiadujemy się, że wszelkie pogłoski o rzekomych przygotowaniach do obniżki poborów urzędniczych są zmyślone. Żadne redukcje uposażeń, ani ogólne, ani częściowe nie są przez rząd projektowane.

W) **O przywrócenie samorządu w Kasach Chorych.** Klub parlamentarny PPS, przygotowuje na najbliższą sesję ciał ustawodawczych wniosek w sprawie przywrócenia samorządu w kasach chorych w jaknajszerszym terminie. Wniosek umotywowany ma być tem, że po przeprowadzeniu całkowitej reorganizacji kas rządu komisarycznie straciły swą podstawę.

W) **Uchwały P. P. S.** Ogłoszono uchwały rady naczelnej PPS. Domagają się one wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy bez obniżki zarobków, bezwzględnego zakazu pracy w godzinach nadliczbowych, zatrudnienia bezrobotnych przy budowie takich mieszkań i robotach publicznych, wprowadzenia

ubezpieczeń na starość, obniżenia o 50 proc. komornego w małych mieszkaniach w kamienicach czynszowych na przeciąg jednego roku i wstrzymania komornego od bezrobotnych, darowania drobnyim płatnikom podatków i kar administracyjnych, wstrzymania podatku dochodowego od zarabiającego poniżej 4500 zł rocznie. Dalsza uchwała omawia katastrofę szkolną, wskazując, że w rozpoczynającym się roku około miliona dzieci w wieku szkolnym pozostanie poza szkołą.

W) **2000 dzieci w niebezpieczeństwie.** W nowo-wybudowanym przez magistrat warszawski reprezentacyjnym gmachu szkolnym przy ul. Berna, gdzie mieszczą się szkoły powszechne, na jednej z oficyn ukształta się rysa. Rysa początkowo miała stać się powiększa i dochodzi obecnie do 12 metrów długości. Mur pękł na przestrzeni od 4 piętra do parteru. Zagrożony gmach obejrzała komisja budowlana. Pełnięć mur zabezpieczono tymczasowo kłamanami. Do zagrożonego gmachu uczęszcza przeszła 2.000 dzieci.

ŚLĄSK.

ś) **Katowice. (Tajemnicze manewry Reichswehry.)** W okolicach Bytomia, na terenach położonych bezpośrednio przy granicy, odbywały się ćwiczenia noce Reichswehry, w których wziął również udział oddział Schuppo. Odgłosy strzałów karabinowych i oświetlenia terenu rakietami i reflektorami wywoływały wśród mieszkańców Łagiewnik i innych pobliskich miejscowości wielki popłoch. Strzelanina trwała około 3 godzin.

ś) **Katowice. (Polski nauczyciel zmasakrowany i wypędzony ze wsi.)** Przed sądem karnym w Kłuczborku na Śląsku Opolskim rozpoczął się sensacyjny proces o wyrzucenie ze wsi i pobicie nauczyciela polskiego p. Marjana Karaśkiewicza. We wsi Wędzynie w pow. kłuczborskim utworzono szkołę polską; nauczycielem w niej był właśnie p. Karaśkiewicz. Miejscowe elementy szowinistyczne zaczęły prowadzić nieprzytomną agitację przeciw szkole terroryzować Polaków, którzy odważyli się dzieci swe posyłać do owej szkoły. W wyniku tego tenoru wielu robotników musiało dzieci swe ze szkoły polskiej wycofać. Na czele tej agitacji przeciwpolskiej stał miejscowy wójt Tomasz Kosała, który pewnego dnia zorganizował napad na mieszkanie nauczyciela. P. Karaśkiewicza przemocą wypędzono z domu i prowadzono do granicy gminy, łząc go i bijąc po drodze. Na granicy Kosała oświadczył mu, że o ile ośmieli się powrócić do Wędzyna, czeka go śmierć. Obecnie staje przed sądem kłuczborskim Kosała i 19 robotników i robotniczek, uczestników napadu, przyczem, rzecz charakterystyczna, większość z oskarżonych ma nazwiska polskie. Są to górnoślązacy, ofiary niefilozofij się z nichem roboty germanizacyjnej. Proces potrwa dwa dni. B. poseł Baeczewski, występujący w charakterze oskarżyciela ubożnego z ramienia Zw. polskich towarzystw szkolnych, zażądał rozszerzenia oskarżenia o występki naruszenie spokoju publicznego i podżeganie do nienawiści klasowej. Oskarżeni usiłowali wykazać, że Karaśkiewicz był zarzewiem niepokoju na tle narodowościowym, Karaśkiewicz zaś stwierdził, że stosunki te pogorszyły się dopiero po jego wyjeździe.

BYŁA KONGRESÓWKA.

bk) **Błonie (Skok do wagonu — przypłacił życiem.)** Na stacji kolejowej w Błoniu, w chwili, gdy odjeżdżał w kierunku Warszawy pociąg osobowy, usiłował wskoczyć do wagonu 2-giej klasy jakiś zapóźniony pasażer. Skok źle odmierzony zawiodł i nieszczęśliwy dostał się pod koła. Pociąg niezwłocznie zahamowano i z pod'kół wydobyto strasznie zmasakrowane zwłoki nieznanego. Przy denacnie nie znaleziono żadnych dokumentów, mogących stwierdzić jego tożsamość.

MAŁOPOLSKA.

mp) **Kraków. (Zjazd dzielnicowy Ch. D.)** W niedzielę odbył się w Krakowie zjazd dzielnicowy Chrześ. Demokracji. Na zjeździe uchwalono m. in. rezolucję, stwierdzającą, że usunięcie obecnego kryzysu zaufania i poprawy stosunków gospodarczych jest możliwe tylko przez skonsolidowanie wszystkich sił państwowych i twórczych społeczeństwa i likwidację systemu „sanacyjnego“

mp) **Kraków. (Akademja Umiejętność otrzyma cenny zbiór rycin.)** Akademja Umiejętności otrzyma, ma w najbliższym czasie cenny zbiór rycin, posiadany przez Bibliotekę polską w Paryżu, którego część niewielka została świeżo wystawiona staraniem departamentu sztuki w Warszawie w domu Baryczkowskiego. Zbiór już wysłano do Krakowa. Jest to zbiór przebogaty, liczący około 32 tys. rycin (oprócz 850 polskich które pozostają w Paryżu). Został on staraniem Biblioteki polskiej naukowo opracowany i skatalogowany przy udziale fachowców sił p. dr. Stanisławy Sowickiej i dr. Jerzego Stenkiewicza.

mp) **Kraków. (Oszust z dyplomem doktora praw.)** W jednej z restauracji krakowskich aresztowano dr. Józefa Stępienia pod zarzutem oszustwa. Stępień, który jest doktorem praw i liczy obecnie lat 30, urządził swego czasu w Krynicę publiczną zbójkę na LOPP. i po przywłaszczeniu sobie pieniędzy w ten sposób uzyskanych, zbiegł. Tuż się następnie po różnych miastach małopolskich, aż wreszcie w Krakowie dostał się w ręce policji

KORSY WSCHODNIE.

lw) Wilno. (Samosąd chłopski.) Pod Filipowem, na pograniczu polsko-łiiewskim, w wyniku zatargu o posiadanie na wyrobach leśnych, leśniczy Andrzej Hładko z folwarku Zaguliewo polecił zająć bydło chłopskie, pasące się na wyrobach. Chłopi, którym bydło zajęto, urządzili na Hładkę zasadzkę, zbili go, poczem powiesili za ręce na drzewie. Nieszczęśliwego odciał przeczodzący parobek. Sprawców okrutnego samosądu aresztowano.

lw) Nowogródek. (Niebezpieczna psychoza.) Badania władz bezpieczeństwa nie doszukały się w szafajnych pożarach w czasie upałów jakiejkolwiek akcji sabotażowej. A jednak wśród ludności panuje przekonanie, że klęska ta jest spowodowana przez jakąś wroga organizację. Agitatorzy wykorzystują ten nastrój w sposób niebezpieczny. Rolnicy dlatego boją się iść do pracy w pole, aby nie zostawiać mieszkanca bez dozoru. Trudno też o wynajęcie robotnika rolnego, z tego powodu na tem cierpią prace rolne.

Z CAŁEJ POLSKI.

o) Cenny wynalazek Polaka w fabrykacji sztucznego jedwabiu. Jak podaje „Republika” Łódzianinowi dr. chemii Sewerynowi Bożekowskiemu udało się dokonać niezwykle cennego wynalazku w dziedzinie fabrykacji sztucznego jedwabiu. Dr. Bożekowski przez zastosowanie nowej metody strącania rozwiworów celulozy i miedzianki otrzymał włókno cieńsze od włókna jedwabiu naturalnego. Sztuczny jedwab, otrzymany w ten sposób, jest trwalszy i nie gniece się. Wynalazek ten posiadać ma kolosalne znaczenie i może spowodować zwrot w tej gałęzi przemysłu.

OGÓLNE WIADOMOŚCI.

o) Emigracja w Polsce. Jak wynika z ostatnich danych statystycznych w ciągu pierwszych 7-miu miesięcy roku bież. wyemigrowało z Polski 62.653 osób, z czego do krajów europejskich 54.744 wychodźców, do krajów zaś pozaeuropejskich 7.909 osób. Z pośród emigrantów, którzy wyjechali do krajów europejskich 20.003 udali się do Francji, 31.901 — do Niemiec, oraz 2.840 emigrantów do innych krajów. Emigracja do krajów pozaeuropejskich objęła 813 wychodźców do Stanów Zjednoczonych A. P., 984 do Kanady, 3.053 do Argentyny, 722 do Brazylii, 1.079 do innych krajów Ameryki, 1.091 do Palestyny, oraz 167 emigrantów do innych krajów.

23-cia Loteria Państwowa.

Wczoraj w pierwszym dniu ciągnięcia 5 klasy 23. P. L. K. ważniejsze wygrane padły na numery następujące:

- 10.000 zł — 169.497, 18.859, 91.390, 14.839, 164.197;
- 5.000 zł — 67.192;
- 3.000 zł — 21.053, 24.114, 43.972, 121.916, 203.431, 203.264.

Program „Radja Poznańskiego”

Piątek, 11. września.

7,15 Gazeta poranna. 13,00 Sygnał czasu. 13,05 Koncert gramofonowy. 14,00 Komunikaty PAT'a, notowania giełdy pieniężnej i cen targ. Rzeźni Miejskiej. 14,15 Komunikaty gosp. rolnicze. 17,20 Słuchowisko dla dzieci. 18,00 Koncert popołudniowy z Warszawy. 19,00 Dodatek do gazety porannej. Pogadanka radiotechniczna. 19,15 „Silva rerum”, 19,45 „Otwarte oczy na wschód”. 20,05 Nadprogram z ilustr. muz. 20,15 Koncert symfoniczny. (Transm. z Warszawy). 22,00 Sygnał czasu. — komunikaty sport. i pol. 22,15 Muzyka taneczna.

Program „Radja Warszawskiego”

Piątek, 11. września.

11,40 Przegląd Prasy Krajowej PAT. 11,58 Sygnał czasu. 12,05 Odczytanie programu na dzień bież. 12,10 Muzyka z płyt gramofon. 13,10 Urz. komunikat met. 14,50 Komunikat gospodarczy. 15,25 Prof. dr. Kazimierz Nietsch: „Nowe zasady dzielenia wyrazów uchwalone przez Polską Akademię Umiejętności”. 15,45 Z życia polsk. zespołów śpiewaczych. 16,00 Kącik krótkofalowy. 16,10 Muzyka z płyt gramofonowych. 16,30 „Kącik artystyczny L. S. G.”. 16,45 Komunikat dla żeglugi i rybaków. 16,50 Pogadanka w jez. franc. 17,15 Muzyka z płyt gramof. 17,35 Odczyt. 18,00 Muzyka lekka. 19,00 Rozmaitości. 19,20 Muzyka z płyt gramofonowych. 19,40 Giełda rolnicza. 19,55 Urzędowy komunikat met. 20,00 Prasowy Dziennik Radjowy. 20,10 Komunikat sportowy l-szy. 20,15 Koncert symfoniczny. 22,00 Jan Fryling: „Generał Nogi”. 22,15 Dodatek do Pras. Dzień. Radj. 22,20 Komunikaty: Meteor. dla komunikacji lotniczej, sportowy II-gi i policyjny. 22,25 Odczytanie programu na dzień następnny. 22,30 Muzyka lekka i taneczna.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

w Poznaniu

Warunki Handel hurtowy naryte! Poznań ładunek waż. nowo, dostawa bieżąca za 100 kg
Dziś dn. 9.9.1931
„Ceny transakcyjne”
Zyto nowe — zdrowe suche 45 tonn nar. Poznań 0,00 — 22,00
Zyto nowe — zdrowe, suche 30 tonn nar. Poznań 0,00 — 21,90
Uspობienie słabsze.

„Ceny orientacyjne” narytet Poznań	
Zyto nowe — zdrowe suche	21,25 — 21,75
Uspობienie słabsze	
Pszenica nowa, zdrowa sucha	20,75 — 21,75
Uspობienie słabsze	
Jęczmień orzmiakowy	18,50 — 23,00
Uspობienie słabsze	
Jęczmień browarowy	21,50 — 18,50
Uspობienie słabsze	
Owies	17,50 — 18,50
Uspობienie słabsze	
Masa żytnia 65% wł. w work.	33,00 — 34,00
Uspობienie słabsze	
Masa pszenna 65% wł. work.	32,50 — 34,50
Uspობienie słabsze	
Otręby żytnie	12,00 — 12,45
Otręby pszenne	11,75 — 12,75
Otręby pszenne (trube)	12,75 — 13,75
Rzepak	27,50 — 27,75
Groch Victoria	23,00 — 26,00
Groch Folgera	23,00 — 25,00
Stroma pr-sowana	3,50 — 4,00
Siano luzne	5,50 — 6,00
Siano luzne nadłateckie	7,00 — 7,50
Siano trawiane	7,35 — 8,10
Uspობienie słabsze	
Trawakże na odmiennych warunkach: żyta 5 5 tonn, pszenicy 330 tonn, jęczmienia 15 tonn, owsa 45 tonn.	

GIEŁDA

gp) Dziś dn. 10. 9. 31 r. kursy walut są następujące.

Dolar amerykański	1	886,5-87,5
Funt angielski	1	48,22,5
Frank francuski	100	34,86,5
„szwajcarski	100	173,47
Marka niemiecka	100	—
Goldenv. ośdańskie	100	172,77

Koniec działu redakcyjnego.

Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.
Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.
Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szał.
Członkami Drukarni Leszczyńskiej Sp. z o. o. w Lesznie

Z fabryki LUKRY są wysmienite CUKRY

Kupuję detalicznie

zboże wszelkiego rodzaju i płacę najwyższe ceny dzienne

Przyjmuję do śrutowania.

Ospa i śruty stale na składzie.

Leszczyński Dom Zbożowy

Bronisław Steinmetz

Tel. 262. Leszno, Leszczyńskich 28. Tel. 262.

LICYTACJA PRYMUSOWA.

W piątek, dnia 11 bm. o godz. 10 przedpoł. sprze dawac będę w mojej składnicy przy ul. Wolności 16: bufet, kredens, stół i 6 krzeseł najwięcej dającym za gotówkę.

Nawrocki, kom. sądowy w Lesznie

L. rej. 264-31.

Książki badania zwierząt pociągowych

używanych w celu wykonywania rzemiosła domokrajnego poleca —

Drukarnia Leszczyńska

Sp. z o. o. — LESZNO — ul. Wolności 21. Tel. 61

Kawaler-rolnik

lat 25, katolik, posiadał 4000 zł gotówki, poszukuje partnera w gospodarstwie, młodszej lub wikszej celem późniejszego ożenku. Piśm. zgłoszenia do eksp. Głosu pod „Ożenek”.

Marszantka

z kilkunastoletnią praktyką, może się natychmiast zgłosić. Magazyn Kapeluszy Damskich, Leszno, ul. Dworcowa nr. 10.

Willa

dwupiętrowa, w Puszczybowie, 5 ubikacji, 7 móg ogrodu, front do dwóch ulic, parcele budowlane, za 40.000,— zł — przy wpłacie 20.000 zł na sprzedaż. Blizszych inform. udzieli Fr. Kempa, Leszno ulica Dworcowa 43.

Kamienica

w Lesznie, przy wpłacie 30—35.000 zł, na sprzedaż. Piśm. zgłosz. pod „M. M.” do eksp. „Głosu”.

Pokój umebl.

natychmiast do wynajęcia. — Tamże również stacja dla uczennic szkolnych. Leszno — ul. Dworcowa 29, II. p. lewo.

1 pokój

do wynajęcia. — Zgłoszenia Pośrednik, Leszno, ulica Wschowska 14.

Koło Muzyczne Leszno

urządza w sobotę, dnia 12-go bm. zabawę taneczną

w Gronowie na sali p. Trojanka. Przygr. w. będzie pierwszorzędnym zespoł. Początek o g. 7 wiecz.

Dzikie kaczk

sprowadzać się będzie w sobotę 12 bm. o godz. 9-ej na śpichrzu w Lesznie przy ul. Wałowej 10.

Pokój słoneczny

dobrze umebl., dla inteligentnej osoby do wynajęcia. Zgłoszenia: Leszno, ul. Leszczyńskich 28, I. p.

Mieszkanie

2 pokoje i kuchnia, do wynajęcia. Leszno, Jagiellońska 4.

Maneż

jak nowy i para półsorków, natychmiast na sprzedaż. DĄBCZE 44.

Uczeń

kow. i ski, silny, potrzebny. Tiedemann, Tarnowa Łąka.

Prima

dojrzałe jabłka

tylko w większej ilości kupuje

Kanold Sp. Akc. w Lesznie

DRUKI

WSZELKIEGO RODZAJU

a m.: koperty, kartv adresowe, pocztowe i reklamowe, blankietv listowe, notki, rachunki, cyrkularze, cenniki, broszury, katalogi, kartoteki, różnego rodzaju szematy, wykazy, prospekty, dyplomy, programy, afisze, czasopisma, podręczniki szkolne, uwiadomienia i zaproszenia ślubne, wizytówki oraz rozm. inne druki dla banków itp. inst.

wykonuje

Drukarnia Leszczyńska

Leszno, ulica Wolności 21. Tel. 61 i 64.

PRZEDPŁATA: Na pocztie wraz tygod. „Przyjaciel Rolnika”, „Ognisko Domowe”, dodatkami powiastkowymi i dodatkami ilustrowanymi z odnosc. do domu wlicznie z opłatami pocztowymi wynosi kwart 7,08 zł, mies. 2,36 zł, w eksped. i agencjach mies. 2,80 zł, z odnoscieniem do domu 2,20 zł. Oddzielny numer 15 groszy.

OGŁOSZENIA: Wiersz milim. 1 lam. na str. 6 lam. 20 gr. Reklamy 1 lam. w dziale redakcyjnym 30 gr. Najmniejsze ogłoszenie kosztuje 2,00 zł. Przy częstem powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpowiadają. Za telefonizację podane zgłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności.

W razie przesłanki w zakładzie, spowodowan. wyższą siłą, strajków itp., wydawnictwo

AGENCYJY POZAMIEJSCOWE: Rawicz: Polowiński Ign., ul. Paderewskiego. Bojanowo: Adamczewski, Dworcowa. Smigiel: P. Sierant, Sienkiewicza 24. Gostyn: Kielmiński, Rynek. Ponicz: Stefański, księgarnia. Krobia: A. Wielkińska, Wolsztyn: A. Smoczyński, Kościelna 1. Miejska Górka: Walenty Szynka, Rynek. Sarnowa: Wędlich, fryzjer. Jutrosin: J. Ostrowska, Rynek 9. Pogorzela: Kos, drogerja, Rynek. Wlechow: Dudziak, piekarnia. Dubin: p. Rawicz: R. Kowalski. Wroniawy: Dalaszyński. Zaborowo: Szudra, Rynek, Matyla, Rynek. Włoszakowice: Wojtkowiak, piekarnia. Święciechowa: Koschel, Krzywiń: Bol. Pi... ryk, Rynek. Osieczna: Szawelski, ul. Leszczyńska.

nie odpowiada za dostarczanie pisma a abonenci nie mają prawa do odszkodowa-